

Szerkesztésért felel:

Nagy-Beckerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal: Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecekerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési ára: Egész évre ——— 12 frt.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hóra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —**Hirdetések**a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.**Megjelenik**vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap estli 6 óráig.

Nagybecekerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 27. szám.

Péntek, február 3.

Garanciák.

Nagybecekerek, február 3.

Már-már ugy fest a dolog, mintha az egész békeakció meg akarna hiúsulni a garanciák kérdésén; majd meg ugy lát-szik, mintha e kényes ügyben is megtalálnák a megnyugtató, mert okos megoldást és e kérdést, miután az ellenzék felvetette azt, tényleg olyannak kell tekinteni, mely kényes természeténél fogva minden irányban lealacsonyító feltevéseket támaszt, melyet tehát döntő lépésnek lehet nevezni az egész békeakcióban, ha azt egyáltalán meg lehet oldani.

A dolog ugyanis így áll: Bánffy báró miniszterelnök tudvalevőleg kijelentette hazafias kötelességérzettel, hogy kész az ellenzék által követelt áldozatot meghozni s lemond állásáról, ha a kormány által az ország érdekében követelt feltételek teljesülnek. E feltételekben és az ellenzék által követelt pontozatokban ugya hogy meg lenne a megegyezés. De itt merült fel a kérdés, hogy a békefeltételek teljesítéséért hol kelljen keresni a garanciákat. A leendő miniszterelnök személyében lehetne s kellene ezt a garanciát megtalálni, de ez a személy még ismeretlen, még senki sincs Bánffy utódjának megbizva, a mi természetes is, mert Bánffy lemondásáról addig szó sem lehet, míg a provizóriumokat és az indemnitást Bánffy meg nem kapta.

Széll Kálmán, a kit ő Felsőge a béke közvetítésével bizott meg, mint biztos garanciát magával hozhatná a korona jóváhagyását a békefeltételekre nézve, de ez okvetlen a szabadelvű párt lealacsonyítását és a kormány megalázását jelentené. Hozzá még természetellenes is, hogy a kormányon s talán azt is lehetne állítani, hogy a szabadelvű párton kívül álló személy vállalja el a garanciákat oly elhatározásokért, melyek éppen e párt és a kormány dolga, melyhez Széll, mint békeközvetítő, nem áll organikus vagy elhatározó viszonyban.

Tehát az ellenzéknek is józanon meg kell fontolnia, vajjon azok a garanciák, melyeket a kormány indítványozott s melyek értekezletek alkalmával hozott párthatározatokban, vagy parlamenti nyilatkozatokban, végre mindkettőben állnak, nem az egyedül lehetséges megoldása-e az ellenzék által felvetett kérdésnek. A megállapodásokat az összes pártok által ratifikáltatni szándékoznak. De az ellenzék pártok egyik értekezlete már kimondta, hogy a kormánynak a béke megtartását biztosító garanciákra vonatkozó javaslatait nem tartja elégnek és követeli, hogy a miniszterelnök a képviselőház nyílt ülésében tegyen kötelező nyilatkozatot nemcsak a maga, hanem utóda nevében is.

E követelés teljesítésére nincs kilátás már azért sem, mert ilyen nyilatkozatot egyelőre még teljesen ismeretlen személy nevében komolyan venni nem lehet, tehát adni sem szabad. Ezenfelül a kuriai bírások és a házszabályok revíziója tekintetében még olyan differenciák forognak fenn, melyek az egész akció meghiusulását okozhatják, ha az ellenzék nem lesz engedékenyebb.

HIREK.

Tájékoztató.

Febr. 4. Torontálmezei tek. és hitelbank közgyűlése.
Febr. 5. Antalfalvi takarékpénztár közgyűlése.
Febr. 6. Nocker János hangversenye.
Febr. 12. Iskolagyermekbarát közgyűlése.
Febr. 12. A nagybecekerei önkéntes tűzoltó-egylet közgyűlése.
Febr. 13. Közig. biz. ülése.
Febr. 14. Kerékpárosok vig. estélye.
Febr. 18. Könyvnyomdások táncestélye a kasszinóban.
A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 órától esti 7 óráig nyitva van; hűlgyek részére kedden, csütörtökön és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/6-től 8 óráig este urak részére is.

— Személyi hír. Rónay J. nő főp. hivatalos ügyekben Bud. pestre utazott.

— Athelyezés. Az igazságügyminiszter Szenozser Gyula perlassi járásbírói aljegyzőt a lugosi járásbíróhoz helyezte át.

— Kinevezés. A földművelésügyi miniszter Hájnal József nagyikikindai állatorvost mező-hegyesi m. kir. ménesintézeti állatorvossá nevezte ki és őt a mezőhegyesi ménesbirtok területéből alakított külön állami állatorvosi kerület teendőivel megbizta.

— Négyezer koronás adomány. Németh József fősz. püspök a csanádi egyházmegye papi segély-alapjának négyezer koronás adományozott. E szép adomány nem szorul kommentárra.

— Névmagyarosítás. Verderber Zsigmond Viktor módosi illetőségű, ugyanottani lakos, valamint három kiskoru gyermekének vezetékneve „Fodor”-ra, Müller Salamon módosi járásbírói irnok, valamint három kiskoru gyermekének neve pedig „Molnár”-ra változtatott belügyminiszteri rendelettel.

— Tisztújítás Szerb-Aradácson. Tegnap d. e. folyt le Tullics György tb. főszolgabíró tapintatos vezetése mellett a községi előjárók választása, mely alkalmából közfelkiáltással megválasztottak bírónak: Szrdanov Milán eddigi bíró, albirónak: Tadin Milán, pénatárnoknak: Sztojanov József eddigi pénatárnok, esküdtek: I. Szrdanov Arkádia, II. Tomis László, III. Szlankamenacz Milojko és IV. Nepergatyin Ráda. A választás igen szép csendben ment végbe, melynek befejeztével zajos éljenzésbe tört ki a választóközönség.

— Jóváhagyott alapszabályok. A béga-szentgyörgyi park-egylet alapszabályait, nemkülönben a soultouri önkéntes tűzoltó-egylet alapszabályait a belügyminiszter ellátta a bemutatási záradékkal.

— Nocker János hangversenye. A derék tenorista hangversenye iránt, mely mint említettük, hétfőn (február 6-án) fog lefolyni a kasszinó termében, élénk érdeklődés mutatkozik. A közönségnek igen válogatott műsorban lesz része, melyben egyaránt fel lesz található a klasszikus és a könnyű zene. A hangverseny rendezése körül különösen buszgulodik Rónay Jenő főispánnak a minden szép és nemes cél iránt érdeklődő neje.

— A zenekedvelők helybelli egyesülete f. hó 5-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a kasszinói külön teremben tartja választmányi ülését, melyen az egyleti folyó ügyek megbeszélés tárgyát fogják képezni.

A „TORONTÁL” tárczaja.

„Tanarak”.

— A „Magyar Kritika”-ból. —

A mult héten eredeti operette került színre a népszínházban s ha még lehet hinni a színházi referenseknek: az újdonság megbukott. Megérdemelte a bukást — ez a veleje a tudósításoknak — mert unalmas s hogyne volna az — fűsik tovább — mikor egy tanár írta? (Hátha két tanár írta volna!) A tanár neve: Ujváry Béla. Ha jól tudom, ugy huszöt év előtt ő is újságíró volt, astán tanári állapotra süllyedett, közben szolgált az irodalmat becsülétesen, nemrég elég tisztességes sikert is ért el a nemzeti színházban, de mit gondolt, mit nem, nyilván megtántorította mesterember írók könnyű sikere s operette-et írt. Nem láttam a művét, de valószínűnek tartom, hogy óvatossan kerülte az iszetlenségeket, az ocsó, durva éleket, az ocmányosságokat s így csak természetes, hogy „unalmas” volt a műve.

A mi színházi referenseinknek, kiknek nagy része még jóformán le sem rásta magáról az iskola porát, kapóra jött Ujváry Béla tanári volta, s mert Tóth Béla prédikátor ur módiba hosta a „tanarak” csipkedését, a legifjabb óriások, a hol csak szerét ejthetik, csipkedik a „tanarak” mind közönségesen, mivelhogy ez hálás téma nagyon. Ezeket a legifjabb óriásokat olvasván, mindeneke előtt az a rut hálátlanság szomorít el, melyet általában volt tanáraik iránt

tanuítanak, mert végre is ezektől nyerték azt a kevés tudást, a mi elég a középiskolában, nem elég azonban arra, hogy az írókat és a közönséget oktassák; de szomorúságunkat csak-hamar zajos derűtség váltja fel, mert tőlük tudjuk meg azt is, hogy tanár és költő egy testben és egy lélekben — képtelenség. Bizonyosan volt a tanáraik közt egy-kettő, talán több is, ki unottan végezte magasztos hivatását, lemorzsolta az órákat s talán „unalmas” értekezésekkel szolgált a tudományt — ez a tanár maradt meg az ő emlékezetükben s most ez a tanár operettet ír! Sőt vannak köztök önhittebbek: összeírnak tragédiát, vígjátékot, regényt, novellát, ebeszélő költeményt, de még — Ürem, bocsáss — lírai költeményeket is.

Nem merném állítani legifjabb óriásainkról, hogy a magyar irodalom története előttük ismeretlen tartomány, mert még visszavágnának: ennek is a „tanarak” az oka! De ugy kell lenni, hogy irodalomtörténeti ismereteik mégis nagyon fogyatékosak s nem éppen fölösleges, ha egy oikkceksze keretében kipótoljuk. Arról ne beszéljünk (minek hordjunk feneketlen kádba vizet), hogy a tanítás és nevelés hivatásszerű munkája mellett a magyar tanári testület minden más testületnek fölttő áll a tudomány művelésében; hogy röviden fejezve ki közéleti tevékenységüket: a nemzeti kultúrának ők a sásalóvivői, — maradjunk csak azoknál a „tanaraknál”, kik az irodalmat szolgálták s szolgálgják akár mint költők, akár mint esztetikuskok, a legtöbb mindakét minőségben.

Nem kezdem a legnagyobbal, Arany Jánossal, visszamegyek a mult századba s ugy jövők

le máig. Hadd keljenek föl sirjukból a dicső halottak, talán egy pillanatra elnémul a legifjabb óriások élelődd kedve. Im, jönnek sorba egymástán: Faludy Ferenc, Révai Miklós, Dugonics András, Szentjóbi Szabó László, Csokonai V. Mihály, Virág Benedek, Anyos Pál, Dayka Gábor, Vajda Péter (talán nem fölösleges a figyelemztetés, hogy nem tévesztendő össze Vajda Jánossal). Erdélyi János, Czuczor Gergely, Garai János, Toldi Ferenc, Salamon Ferenc, Mentovich Ferenc, Losonczy László, Szász Béla, Greguss Agost stb. stb. és a legnagyobb köztük: Arany János — igen, igen, mind „tanarak” valának több-kevesebb ideig. Es itt vannak köztünk az élők: Gyulai Pál, Szász Károly, Beöthy Zsolt, Imre Sándor, Léway József, Tolnai Lajos, Endrődi Sándor, Jakab Ödön, Várad Antal, Hegedűs István, Alexander Bernát stb., mind „tanarak” vagy voltak hosszabb időn át s ugyan kinek jutott eszébe a legújabb időkig szemökre hányni, hogy — „tanarak”? Osszunk kétfelé az irodalmat, tanár- és nem tanárirók irodalmára, vajjon értékesebb, magasabb színvonalon áll-e az utóbbiaké? Vegyük ki a szépirodalomból a tanárirók műveit, nem támadnak e ijesztő nagy bézagok?

De hát valóképpen kinek beszélék én. A Magyar Kritika olvasóinak fölösleges volt ez az összehevenyészett névsor, a legifjabb óriásokkal szemben meg, nagy valószínűség szerint, hiábavaló munkát végestem. Ők, mivelhogy a mi szerencsétlen sajtóviszonyaink rászabadították az irodalomra és művészetre, tovább ísük kisded játékaikat, folytatják a letanarozást, mert es hálás könyvet, színművet már nem szokatlan szellemes-

— **Gazdasági előadás.** Levelezők írja: Herceg N. ur, a nagyszentmiklósi állami gazdasági iskola igazgatója a héten Gyertyáson vagy 100 gazdaság gyakorlati előadást tartott. Az előadás tíz órától fél tizenkettőig tartott. Előadásának gócpontja volt: Hogyan lehet a talajtermő erőt fenntartani, fokozni és kapcsolatosan a jövedelmet gyarapítani? Hogyan lehet a jelenlegi 3 nyomású gazdaságról 4 nyomásra áttérni és a takarmánytermelés fokozásával az állattenyésztést belterjesebben üzemeltetni, illetve a tejszövetkezet felállítását keresztül vinni? A talajtermő erőnek fenntartására gyakorlati példák illusztráltak, hogy az elvett erőt trágyával kell pótolni, a fokozást és jövedelem gyarapítását illetően meglehetősen ajánlja a kommissziót, miáltal sok időt nyer a gazda, továbbá pl. 20 hold helyett csak 15 holdnak bevétele birtával, esőtől időt a magot takarít, a talaj pedig pihenés folytán új erőt nyer s a 2 ik pontra áttéve marad legelő rét szarvasmarhák tenyésztésére, mely nélkül gazdaság alig képzelhető. Nagyon helyesen említette a kiváló szakismeretről tesz tanúságot azon elítélendő eljárás a német (bánati) gazdaságnak, hogy 40 éves korukban ők a gazdasággal nem törődnek, hanem visszahúzódnak az „Ausbehalt“-ba. Dacára a sok megtorlásnak, a jelenlevők megszivelték a gyakorlati előadást s azon forró óhajnak adtak öszinte kifejezést, vajha az igazgató ur minél előbb jelenjék ismét meg községünkben, a midőn — bármily rossz idő is legyen — a hallgatóság háromszorosa számban fogja tanulásos előadását figyelemmel s készséggel meghallgatni.

— **A saisonról.** Ilyen hóvalán téle, mint az ideai, még a legöregebb emlékezők sem igen emlékeznek. Szinte csufáságha jár velünk a tavasz azzal, hogy megkívántatja egy-egy mosolyát, de azért respektálja a kalendáriumot és békén hagyja a telet, amely jog és törvény szerint ur meg nálunk, ha nem is mutogatja a foga fehérét. Általában véve persze nem nagy baj ez, mert hisz a tél havas pompáját szívesen nélkülözik azok, akik a fagyos hónapok sordosságától iszonyodnak. Akik legjobban megsínylik a tavaszi arcúlattal kacérkodó telet, azok a bálósok. Hajh, mert a mi farsangunk teljességéhez és hibátlanágához az kell, hogy a báltermek exotikus színpompáját és tropikus hőségét a külső világ téli mivolta tegye még kívánatosabbá, érdekesebbé. Amikor odakint csikorog a hó a fakkert sajnosan nélkülözhető lakkcipő tulajdonosok talpa alatt, s a hideg pirosra csipi az arcukat: a nagy ellentét az utca meg a bálterem levegője közt még megnöveli azt az élvezetet, a mit a farsang kínál. Hisz olyankor a téli szűvedésből és nyomorúságból egy szempillantás alatt a paradicsomba toppan az életmentésért csengő halandó, akinek ha nem is a szó szoros értelmében az élete forog kockán, de talán testi-lelki elernyedés vesz rajta erőt a sok szabotagság következtében, amit a szigorú tél ró az emberre. Ott antán a báltermek illatos légkörében, egyszerre maga előtt látja a habváltó Évákat, akik egyenkint is száz Ádámot tudának elboldondítani, rabul ejteni, hát még így tömegesen. Közülük el sem lehet kívánnozni többet. Remények nélkül is boldognak érzi magát aki velük egy levegőt szívat. Mindennek a hangulatát megnöveli, kiszélesíti, gazdagítja az igazi tél, ellenben lerontja az ilyen se tél, amikor havat nem is látunk; amikor a souper-csárdás után még jól kimelegedve is bátran ki lehet menni az utcára s az új esőndőjében nyitott kabáttal sétálhat haza az a boldog ifjú, akinek elég volt a bál örömeiből. A fekete farsang rontja a kedvnek azt a fejtáját, amit a fehér farsang megszokott sokszorosítani.

séggel silányitnak tönkre, ha tanártól vagy tanárfele embertől ered. Ertem a tanárfele emberen — a komoly, magasabb, eszményi célokért küzdő irókat, kiknek szótlanul kell türelniök, hogy mindenképpen tulságos fiatal urak miként mutatják diákpajtásaikat kritikának csufolt elmécskedésekkel. Valóban, csak a magyar ember nemtörődősége türetheti ezt a garázdálkodást s a szerkesztőknek a magas politikában való önkös utazása meggyarazhatja meg, hogy nem látják, mi történik lapjukban a vonal alatt, meg az irodalmi rovatokban.

Talán mondanom sem kell, hogy nem Ujváry Béláért irtam e cikket. Az ő operetteje csakugyan unalmas lehet, jóllehet — mint ő maga nyilatkozott egyik újságban — csak volt tanár, most azonban szerkesztő... Hasonló esetben, azt gondolom, Arany János nem védekezett volna azzal, hogy ő csak volt tanár, most azonban az akadémia titkára, mert Arany János bizonyára mindig büszkén gondolt tanári pályájára. Ezzel a nyilatkozattal féligmeddig igazat adott Ujváry Béla az ő kritikusanak, de hát ez végre is az ő megáldolga, egyedül az ő személyre szólhat, és csak megmaradok a mellett, hogy Arany Jánosnak és a többi igazi költőnek nem értett meg a tanárság. Az is az Ujváry dolga, hogy ő most szerkesztő, amiből nem lesz fölösleges megjegyeznie neki is, másoknak is, hogy manapság minden betűvető emberből válhatik szerkesztő, ellenben a tanársághoz — Ujváry bizonyosan emlékszik rá — némi tanulás is szükséges. B. E.

— **Dominó-estély.** A nagybecskerekai izr. nőegylet dominó-estélye tegnapelőlt szép közönséget vonzott a kaszinóba. Az estély nem volt ugyan annyira látogatva, mint a nőegylet múlt évi estélyei, de jövedev tekintetében méltán sorakozott az előbbiekhöz s a jótékony cél bizonyosan szép összeghez jutott ez idén is. Jelen voltak: Asszonyok: Rónay Jenőné, dr. Dellimanic Lajosné, Eisenstädter Ignácné, Billitz Jánosné, dr. Brájer Lajosné, Deisinger Mihályné, Deixner Lipótné, Delvert Lajosné, Eckstein Rita, Eckstein Vilmosné, Eibenschütz Gerőné, Eiben schütz Izsnóné, Felsenstein Ferencné, Finkelstein Zsigmondné, Fray Rozsóné, Grün Iasóné, dr. Grün Móróné, dr. Klein Móróné, Kohn Márkusné, Langer Adolfaé, Mayer Henrikné, Moss Pálné (Oroszország), Reiner Dávidné (M. Padé), Rosenberg Gyuláné (Kumán), Sajovicz Semáné, Schwarz Lajosné, özv. Schwarz Mihályné, dr. Stern Lászlóné, Stern Miksáné, Temmer Salamonné, dr. Vinczebidy Ernőné, Wassermann Józsefné, Weiner Károlyné, özv. Weiss Ignácné, Weiss Isidoróné. Leányok: Abelssa Hermin (Szerb Ittebe), Deisinger Anna, Deixner Róza, Hajduska Laura (Módos), Klein Helén, Langer Mici, Rosenberg Giza (Kumán), Strausz Frida (Budapest), Weiner Lotti, Weiss Giza. A táncokat igen ügyesen rendezte Mayer Aurél ur.

— **A hullacsonkítók.** A délvidéki babonás szerbség egy elrettentő cselekedetéről ad hírt nagy kikindai levelezőnk. Az eset maga a következő: Bačskalyin Mita kikindai városi rendőr már egy esztendeje eltemette a feleségét, de csakhamar megvigasztalódott, mert új asszony után nézett. Sokkal nagyobb volt azonban a vágya, mint a szerencsése, mert nem akadt a faluban sem lány, sem asszony, a ki kész lett volna hozzá menni nőül. Az a babona volt ugyanis eiterjedve róla, hogy a megholt felesége még minúig fogva tartja s néha éjjelenként megjelenik a régi lakásban. Tíz hónapig tartó eredménytelen keresgélés után véletlenül megtudta, hogy Kapecz Szima ó-bébai lakos képes a baját gyógyítani. Azonnal magához hívatta a hirneves gyógyászt, a ki hat napi dus lakmározás után kijelentette, hogy rájött már a baj nyitjára, de addig nem segíthet rajta, míg meg nem törik a varázst, melylyel az elhunyt asszony megkötötte. Adott neki tanácsot is, hogy mit csináljon s így történt, hogy Bačskalyin másnap kiment fivérével és sógornőjével a temetőbe, a hol fivére kitépte a meghalt asszony sírjára ültetett bodzafát, a sírkeresztet átfurta, utána pedig felásva a sirt, a fakoporsót darabokra törte. Ilyen módon hozzáért a holttesthez, mire hyenai módon levágta annak haját, a nyakán lévő selyemkendő egy darabját, a hullán levő szoknyát pedig a szó szoros értelmében foszlányokra tépte. Erre mint a ki jól végezte dolgát, a sirt újból betemette, sőt még a kiszakított bodzafát is visszarakta a helyére. Másnap többeknek feltűnt a megbolygatott sír s jelentést tettek a rendőrségen. Bačskalyinék konok tagadása dacára is sikerült a tényállást kipuhatolni, mikor is a rendőrkapitány Bačskalyin Milánt és Kapecz Szimát 50—50 frt pénzbüntetésre ítélte.

— **Hymen 1898-ban.** A statisztikai hivatal kimutatásai szerint a múlt évben jóval nagyobb volt a házassági kedv, mint a megelőző években. A múlt esztendőben összesen 133 484 házasságot kötöttek, vagyis 2500-tal többet, mint a megelőző 1897. évben. E számok szerint ezer lélekre átlagosan 8 házasság esett, a mely arányszám, ha a múlt évtizedhez képest összehasonlítást mutat is, még mindig az első közt van Európában. Legnagyobb volt a házasságok száma februárban és novemberben; e két hónap majdnem egyenlő számmal szerepelt a múlt évben; mindkét hónapban 2.600-on felült volt a létrejött házasságok száma. A sorban harmadik a téli munkaszünet és az egyházi tilalomtól való felszabadulás hatása alatt január közel 15 ezer, majd a tavasz hónapja: május közel 14 ezer, azután október 11 ezer házasságkötéssel. Legkevesebb házasságot (4387-et) kötöttek március és áprilisban, azután a mezőgazdasági munka hónapjaiban, július és augusztusban; továbbá az egyházi tilalom idejében: decemberben. Az utóbb

említett hónapban kötött 5825 házasság közül a legtöbb házasság a Duna-Tisza közén jött létre (magában Budapesten 374), aránylag azonban a Tiszántul, különösen a református többségű megyékben, mint a hol az egyházi tilalom nem érezteti annyira hatását. A megyék közül éppen ennél fogva Hajdu mutatja a legmagasabb arányszámot, míg Fogarasmegyében mindössze hat házasságot kötöttek. A városi törvényhatóságok közül Hódmező-Vásárhelyen kötöttek legtöbb házasságot: 82-öt, Selmeczbányán és Verseceken pedig csak 1—1-et.

— **Ügyadók-e vagy utazók?** Egy felmerült peres ügy alkalmából annak a kérdésnek eldöntésével foglalkozott a szolnoki törvényszék, a budapesti Itélőtábla és a Kuria, hogy ki tekinthető kereskedelmi utazónak. Mindhárom bíróság egyhangzó véleménye az, hogy a kereskedelmi törvény 45. §-ában felsorolt jogokkal felruházott, kereskedelmi meghatalmazott működésével bíró kereskedelmi utazónak csak azok tekinthetők, kik valamely kereskedő üzleti személynél tartoznak. Oly utazónak tehát, kik a főnökhöz ily szolgálatteljesztésben nem állnak, a törvény 45. §-a nem alkalmazható, az ilyenek, tehát általában a jutalékért dolgozó utazók csakis általában kereskedelmi ügyneveléssel foglalkozóknak tekinthetők, kiknek külön felhatalmazás nélkül valamely ügylet megkötésére jogosultságuk nincsen.

— **A feltámadt nyulak.** Furcsa egy eset történt egy felsőmagyarországi kis város postahivatalában. A minap egyik este valaki két nyulat adott fel a postára. A postamester annak rendje és módja szerint felvette a nyulakat, kiállította rójuk a feladó végonyi, a nyakukra ragasztotta a szokásos számot, azután félretette a tapsifüleseket a többi csomag közé. Így végezvén velük, leült az asztalához és folytatta dolgát. Egyszerre csak csodálatos dolog történt: a csodálatos pihenő csomagok felelevenedtek, jobbra-balra szaladostak. A két nyul az egész szobát felfordította, leverték a lámpát, a tintát is felfordították és az árték tele téntával. Mikor már így elaposan felforgatták a postahivatalt — a sötétségben megszöktek. Mikor a postamester magához tért, első dolga volt lámpát gyújtani és ekkor látta, hogy fenekestől fel van forgatva az egész hivatal, a nyulak pedig — megszöktek. Az történt tudniillik, hogy a vadász a nyulakat nem ölte meg, csak megsebesítte; a hidegben megdermedtek, a hogy azonban a meleg szobában voltak, egy idő múlva magukhoz tértek. Most az egész városban erről a dologról foly a beszéd és erősen vitatják, kötelek lesz-e a posta a feladónak megtéríteni a nyulak árát.

Irodalom.

— **„A Képes Levelező-Lap“.** Ily cím alatt jelenik meg f. év március elsőjével egy havi folyóirat, melylyel a mindjobban terjedő képes levelező lap gyűjtési sport kedvelőinek egy rég óhajtott kívánsága teljesül. — Hasáncban még nincs a gyűjtőknek szaklapjuk, mely előmozdíthatná az egymásközi érintkezést. — A „Képes Levelező Lap“ czélja a gyűjtőket egymáshoz közelebb hozni, a cseréviszonyt elősegíteni, az újonnan megjelent levelező lapokat felsorolni, s a gyűjtőknek mindenben segítségkenni. A lap első számát, mely a teljes programot közli, a kiadóhivatal, hova a lap szellemi részére vonatkozó közlemények is intézendők, Klöckner Péter udvari könyvkereskedése Székesfehérvárott bárkinek ingyen megküldi, a ki azt egy képes levelező lapon kéri. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 forint.

— **Egy ünnepegy leírása a bibliában.** Omri házának sarja, a phoeniciai istenek imádója megsebesült vája, s visszavonulva jezsébi palotájába. Elzásus ekkor átment a rámothi táborba, megállta a seregek fejedelméi előtt és szóla a hazug Jehuhoz: „Bezádom vagyon veled, oh fejedelem!“ Bémeatek a házába, és ő Jehuak fejére tölté az olajat és monda néki: „Ezt mondja Jahveh, az Izráelnek istene: királylyá kentelek téged Jahveh népnél az Izráelen.“ Jhu pedig kijöve az ő urának szolgálóihoz, és monda: „Igy s így szóla nékem, mondván királylyá kentelek téged. Azért nagy sietséggel kiki mind ragadá az ő rubáját és a ő helyezették a grádionnak felső részére, és trombitát fuvának, mondván: Jhu uralkodik!“ Így mondja el egy királylyá kenés történetét a könyvek könyve, a biblia a tragédiák e tárháza. (Királyok k. 2. 9.) Az egyszerű szavakból komoly, őszinte, becsületes nép erős morális érzelmé dobog felénk, az az érzelem, mely áthúzódik egész nagy tragikus történelmükön. E történelem legkiválóbb írott kuforrása az új nagy világ-

51. kir. végreh. sz. 1899.

137-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. és 120. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az antalfalvi kir. járásbírósnak V. 1743. 1899. sz. végzése által Első nagybecskereki cukorka gyár javára Sparisszu Ilia ozorai lakos ellen 11 frt 23 kr., költség, eddig összesen 7 frt 38 kr. perkötség, 1 frt árverés kifizetési követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 882 frt 50 kr-ra becsült állványok, ágynemű, butornemű és zongorából álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvi kir. járásbírósnak Polg. fenti 1899. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, Ozorán, adós lakásán leendő eszközössége 1899. évi február hó 9-ik (kilencedik) napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván 1899. évi jan. hó 24. napján.

Gunics Béla,
kir. bír. végrehajtó.

1790 kig. 99. sz.

134-2.1

Árlejtési hirdetmény.

Lajosfalva község képviselőtestületének f. évi 12. számú határozatából kifolyólag ezennel közhírré tétetik, hogy a község határában vonuló községi közútlak utak, nevezetesen:

1. Lajosfalva—Czrepajai ut,
2. Ilanosa—Franczföldi utnak Lajosfalva község határában átvonuló része,
3. Lajosfalva—Ozorai ut törzskönyvezési munkálatára ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

Az árlejtés 1899. évi február hó 15-én d. e. 9 órakor fog Lajosfalva község házában megtartatni.

Zárt írásbeli ajánlatok február 14-ik napjának d. u. 5 órájáig fogadtatnak el, 50 kros bélyeggel látandók el, s melléjük 50 frt bánatpénz csatolandó.

Az ajánlatokban a vállalati díj feltétlenül kilométerenként tüntetendő ki; a szóbeli árlejtés hasonlóképp kilométerenkénti egységes minimális árra nézve fog megejtetni.

Kikiáltási ár kilométerenként 26 frt. A legelőnyesebb ajánlattevő köteles a munkálatot haladéktalanul megkezdni, köteles kijelenteni, hogy a járási uthalálzat törzskönyvezési munkálatait megtekintette, azokat ismeri s a községi közútlak utakat azokkal azonosan fogja törzskönyveztetni.

Az ajánlati összeg a munka teljes befejezte és műszaki felülbírlata után fog kifizetettetni.

Csak gyakorlatra jogosított mérnök vagy földmérő adhat be ajánlatot.

Lajosfalva község előljárósága.

Kovács Sándor,
jegyző.

Pavelka,
bíró.

66. b. v. szám. 1899.

139-1.1

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a n.-becskereki kir. járásbírósnak 1898. évi V. 1285. sz. végzése folytán Ardó Alfréd dr. budapesti ügyvéd által képviselt Révai testvérek budapesti cég felperes részére Nobliszogh Emil nagybecskereki alperes ellen 24 frt 45 kr. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 347 frtra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1898. évi V. 433/8. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken végrehajtást szen-

vedőnél leendő megtartása határidőül 1899. évi február hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölüllegére fognak utaltatni.

Kelt Nagy-Becskereken, 1899. évi január hó 22-ik napján.

Simonich Zeigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

17015 tkv. 1898. szám.

138-1.1

Arverési hirdetmény.

A nagykikindai kir. törvényszék mint tkvihatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár képviselőjében a zombori kir. kincstári ügyész végrehajtónak Jovity férj. Szilaski Julianna (Gyula) mokriai lakos végrehajtást szenvedett elleni 11 frt 08 kr. tőke s járuléka kielégítése miatti ügyében a területén levő, a mokriai 3426. sz. teleknyomokban A I 1-4 sorsz. 3951/b, 5761/b, 6204/b, 7559/b. hrsz. a. foglalt jelenleg Domba szül. Heim Ilka tulajdonát képező ingatlan 1475 frt kikiáltási árban Mokriai község határában 1899. évi február hó 25-ik napján d. e. 10^{1/2} órakor bir. végrehajtási árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

A kir. államkincstár azonban bánatpénz letétele nélkül is árverezhet.

N. Kikindán a kir. törvényszék mint tkvihatóságnál, 1898. december 12-én.

(P. H)

Kir. törvsz. bíró.

Hirdetmény.

A Nagybecskereken székelő „Torontálmezei takaré- és hitelbank“
f. évi február hó 4-én d. u. 3 órakor
saját gyűléstermében tartandja

XXXI. rendes évi közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 13. §-a* értelmében való megjelenésre tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása és 3 részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése és a záróműködés előterjesztése; mindezekre és a tiszta nyereség hovatfordítása iránt határozathozás.
3. Az alapszabályok — a tartalékalapra, annak mikénti gyarapítására és elhelyezésére vonatkozó — 5., 7., 9., 10. és 70. §§-ainak módosítása.
4. A választmány kiegészítő választása.

67-2

Nagybecskereken, 1899. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

*Kivonat az alapszabályokból:

13. §. A tanácskozási és szavazási jog a közgyűlésen gyakorolható személyesen, törvényes képviselő vagy a részvényesek közül választandó meghatalmazott által, azonban csak úgy, hogy kiki magát az őt a 14. § értelmében illető szavazatok erejéig csak egy részvényes által képviseltethesse, s hogy akár a maga, akár más, akár pedig a maga és más részvényei után a 14. §-ban megengedett 20 szavazatnál többet senki se élvezhessen.

Szavazati joggal azonban akár saját részvényei után, akár pedig meghatalmazotti minőségben csak az élhet, kinek nevére a részvénykönyvben az illető részvény legalább 6 héttel a közgyűlés előtt átíratott és ki részvényeit a szelvényivel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézetnél bevény mellett letette.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Védjegy.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak, gyomor-bajoknál nélkülözhetetlen és általános ismert hási- és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőfűzés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörög, széküles.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben az a gyomortól származott gyomortulterhelésnél ételekkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorroidáknál.

Említett bajoknál a Mária-czelli gyomor-cseppek évek óta kitűnőnek bizonyult, amit az és meg az és bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

A védjegyet és aláírást tisztelesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

Kapható valamennyi gyógyszerertárban.

Magyarországi Török József gyógyszerertára Budapest, Király-utca 12.

(20-22.10)

Hirdetések
felvételnek
e lap kiadóhivatalában.